

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ

સ્પેશીયલ સીવીલ એપ્લીકેશન નં. ૩૧૭૪/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એસ.જી. શાહ

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારો ચુકાદો જોઈ શકે?	હા
૨.	રીપોર્ટરને સોંપવામાં આવે કે કેમ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માગેના છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળના કરવામાં આવેલા કોઈપણ હુકમના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

=====

પટેલ ભરતકુમાર ભિખાભાઈઅરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૧સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે કે. બી. પૂજારા, વકીલશ્રી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે અમિતા શાહ, મદદનીશ સરકારી વકીલશ્રી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ માટે આર. સી. જાની, વકીલશ્રી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ માટે રૂલ બજવણી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ:૦૮/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી કે. બી. પૂજારા અને સામાવાળા નં. ૨ માટે વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી આર. સી. જાનીને સાંભળવામાં આવ્યા. રેકૉર્ડ ધ્યાને લીધો.

૨. અરજદારે સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૯.૦૫.૨૦૦૮ ના હુકમ; જેની નકલ એનેક્ષર જી પર રજૂ કરેલ છે અને તે જ રીતે તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૦૯ ના હુકમ; જેની નકલ એનેક્ષર એચ પર રજૂ કરેલ છે; તેને રદ અને બાતલ કરવાની પ્રાર્થના કરી છે; જેના દ્વારા સામાવાળા દ્વારા રહેમરાહે નિમણૂકની વિનંતી અસ્વીકાર કરવામાં આવી છે. અરજદારે તેના પિતાના અવસાન, જે તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ થયું હતું, તેના કારણે તે તારીખે પ્રવર્તમાન રહેમરાહે નિમણૂકની નીતિના આધારે અરજદારને વર્ગ જ ના કેડરમાં નિમણૂક આપવા માટે સામાવાળાને નિર્દેશ આપવાની પણ પ્રાર્થના કરી છે. અરજદારે આ અરજીની પેન્ડન્સી દરમિયાન ઉપર સંદર્ભિત હુકમો પર સ્ટે આપવાની પણ પ્રાર્થના કરી છે. જોકે, તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૧૦ ના રોજ અરજી એડમિટ કરતી વખતે આવી વચગાળાની દાદ મંજૂર કરવામાં આવી ન હતી.

૩. એ અવિવાહિત હકીકત છે કે અરજદારના પિતાની જમીન કેપિટલ પ્રોજેક્ટ માટે સંપાદિત થવાના કારણે તેમને તારીખ ૦૭.૦૯.૧૯૮૨ ના રોજ નોકરી આપવામાં આવી હતી. તેથી, અરજદારના પિતા તેમના મૃત્યુ સુધી સામાવાળાની સેવામાં જુનિયર ક્લાર્ક તરીકે હતા. એ પણ અવિવાહિત હકીકત છે કે તેમની સેવાના સમયગાળા દરમિયાન એટલે કે નિવૃત્તિ વય મર્યાદા પહેલાં, અરજદારના પિતાનું તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ અવસાન થયું હતું. આવા અચાનક અવસાનના કારણે, અરજદારે સરકારી કર્મચારીના પુત્ર હોવાના નાતે પિતાના અવસાનના માત્ર ૫ દિવસની અંદર જ એટલે કે તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ

રહેમરાહે નિમણૂક માટે અરજી કરી હતી, જે અરજદારના પરિવારમાં કમાનાર વ્યક્તિની જરૂરિયાત દર્શાવે છે. અરજદાર તેમની અરજીની તારીખે, જે તેમના પિતાના મૃત્યુના માત્ર ૫ દિવસની અંદર છે, અથવા તે પછી પણ નોકરીમાં ન હતા કે તેમની પાસે કોઈ સારી કમાણી ન હતી. તેથી, તમામ રીતે, પિતાના મૃત્યુની તારીખે અરજદાર અને તેના પરિવારની સ્થિતિ, તેમજ તે તારીખે લાગુ પડતા કાયદા, નિયમ અને યોજનાને ધ્યાનમાં લેવાના રહે છે.

૪. દુર્ભાગ્યવશ, તમામ અન્ય રજૂઆતો ઉપરાંત, હકીકતલક્ષી રીતે તેમજ ચોક્કસ સરકારી ઠરાવો પર આધાર રાખીને, સામાવાળા દ્વારા આજે એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે આજની તારીખે ૧૦ થી વધુ વર્ષો વીતી ગયા હોવાથી અને અરજદાર તે તમામ ૧૦ વર્ષ સુધી જીવંત રહી શક્યા હોવાથી, એવું માનવાનું રહે છે કે અરજદાર પોતાની રોજીરોટી કમાઈ રહ્યા છે અને તેથી તેઓ રહેમરાહે નિમણૂક માટે હકદાર નથી. જોકે, અરજદારે વર્ષ ૨૦૧૦ માં આ અરજી દાખલ કરી હતી અને, તેથી, આ નામદાર કોર્ટ દ્વારા તેનો નિર્ણય કરવા માટે જ આ અરજી દાખલ કર્યા પછી આજ સુધી ૬ વર્ષ વીતી ગયા છે. આમ, જ્યારે આ અરજી પોતે રાજ્યની સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પેન્ડિંગ હતી, જેના માટે પક્ષકારને જવાબદાર ગણી શકાય નહીં, કારણ કે સમગ્ર તંત્ર આવી અરજીનો વહેલામાં વહેલી તકે નિર્ણય કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે. સાથે સાથે, એ વાતને પણ અણગણારી શકાય નહીં કે વાસ્તવમાં, અરજદારે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૦૧૫૩ ની ૨૦૦૭ વાળી સમાન અરજી દાખલ કરીને મુદ્દો પહેલેથી જ

ઉઠાવ્યો હતો, જેમાં આ નામદાર કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના રોજ નીચે મુજબનો હુકમ પસાર કર્યો છે;

૧. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી એમ. એસ. જોશી અને સામાવાળા રાજ્ય સત્તાધિકારી માટે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલશ્રી શ્રી પટેલને સાંભળવામાં આવ્યા.

૨. રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે અરજદારે કરેલી અરજી રાજ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા તારીખ ૧૬ માર્ચ, ૨૦૦૫ ના નોટિફિકેશન હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ અરજદાર મેટ્રિક્યુલેશનની શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતા નથી માત્ર તે જ આધારે તારીખ ૧ જૂન, ૨૦૦૬ પાના નં. ૧૦ ના હુકમથી નાંજૂર કરવામાં આવી છે.

૩. વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જોશીએ આ અદાલત સમક્ષ રજુ કર્યું કે સદર નિર્ણય સાચો નથી અને તે અરજદારના પિતાના અવસાન સમયે, તારીખ ૧૦ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૫ ના રોજ તેમજ અરજદારે રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે આવી અરજી કરી તે તારીખે પ્રવર્તમાન નીતિ પર આધારિત નથી. તેઓ રજુ કરે છે કે અરજદારના કેસ પર માત્ર સંબંધિત સમયે પ્રવર્તમાન નીતિ અનુસાર જ વિચારણા કરવી જરૂરી છે. તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જોશીએ સર્વોચ્ચ અદાલતના નીચે મુજબના બે નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો:

(૧) ૨૦૦૬ (૧૩) સ્કેલ પાના નં. ૬૫૮ પર રિપોર્ટ થયેલ અભિષેક કુમાર વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા અને અન્ય

(૨) જેટી ૨૦૦૭ (૩) એસસી પાના નં. ૩૫ પર રિપોર્ટ થયેલ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિ. જસપાલ કૌર.

જ. મેં અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જોશી અને રાજ્ય સત્તાધિકારી માટે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલશ્રી સુશ્રી નતાની દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે.

૫. ૨૦૦૬ (૧૩) સ્કેલ પાના નં. ૬૫૮ પર રિપોર્ટ થયેલ અભિષેક કુમાર વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા અને અન્યના કેસમાં, પેરા ૫ માં સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

અહીંના અપીલકર્તાએ એવા સમયે રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માંગી હતી જ્યારે ૨૦૦૩ ના નિયમો અસ્તિત્વમાં ન હતા. તેથી, તેમના કેસ પર વર્ષ ૨૦૦૧ માં અસ્તિત્વમાં રહેલા નિયમોના સંદર્ભમાં વિચારણા કરવી જરૂરી હતી. સ્પષ્ટપણે, હરિયાણા રાજ્યમાં રાજ્ય કક્ષાની ચાદી જાળવવામાં આવે છે. હરિયાણા રાજ્ય દ્વારા આ રીતે જાળવવામાં આવેલી સદર ચાદીના સંદર્ભમાં, અપીલકર્તા રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક મેળવવા માટે હકદાર હતા. રાજ્ય દ્વારા તેમને આવી નિમણૂકની ઓફર કરવામાં આવી હતી. તે ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ હતા જેમણે વચ્ચે આવીને જગ્યા પૂરી પાડવાની ના પાડી હતી.

૬. સર્વોચ્ચ અદાલતે જેટી ૨૦૦૭ (૩) એસસી પાના નં. ૩૫ પર રિપોર્ટ થયેલ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિ. જસપાલ કૌરના કેસમાં પણ વલણ અપનાવ્યું છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૩૦ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

૩૦. છેવટે આ કેસની હકીકતની પરિસ્થિતિમાં, શ્રી સુખબીર ઇન્દર સિંહ (સ્વર્ગવાસી), રેકૉર્ડ આસિસ્ટન્ટ (કેશ અને એકાઉન્ટ્સ) નું ૦૧/૦૮/૧૯૯૯ ના રોજ, ઢાબ વસ્તી રામ, અમૃતસર શાખામાં અવસાન થયું હતું. સામાવાળા, શ્રી સુખબીર ઇન્દર સિંહના વિધવાએ ૨૦૦૫ માં ઘડવામાં આવેલી યોજના હેઠળ ૫/૨/૨૦૦૦ ના રોજ અપીલકર્તા બેંકમાં રહેમરાહે નિમણૂક માટે અરજી કરી હતી. હાઇકોર્ટે પણ ૦૪/૦૮/૨૦૦૫ ના રોજ ઘડવામાં આવેલી યોજના લાગુ કરીને સામાવાળાની તરફેણમાં મામલાનો નિર્ણય કરવામાં ભૂલ કરી હતી, જ્યારે તેમની અરજી ૨૦૦૦ માં કરવામાં આવી હતી. ૨૦૦૦ માં ઊભો થયેલો વિવાદ, વિવાદ ઊભો થયાના લાંબા સમય પછી અસ્તિત્વમાં આવેલી યોજનાના આધારે નક્કી કરી શકાય નહીં, જે વર્તમાન બાબતમાં ૨૦૦૫ માં આવી હતી. તેથી, મૃતકના કુટુંબની આવક માત્ર રૂ. ૫૮૫૫/- જ છે, જે સ્વર્ગવાસી શ્રી સુખબીર ઇન્દર સિંહ દ્વારા છેલ્લે મેળવેલા પગારના ૪૦% કરતાં ઓછી છે, તેવી સામાવાળાનો દાવો, ૨૦૦૫ ના વિરોધાભાસમાં ટકી શકે તેમ નથી.

૯. તેથી, આ કેસની હકીકતો અને બંને પક્ષોના વિજ્ઞાન વકીલશ્રીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા રાજ્ય સત્તાધિકારીને અરજદારના પિતાનું અવસાન થયું તે સમયે અને અરજદારે રહેમરાહેના ધોરણે આવી નિમણૂક માટે અરજી કરી તે તારીખે પ્રવર્તમાન નીતિના આધારે રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે અરજદારના કેસ પર પુનઃવિચારણા કરવા અને આ હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર કાયદા અને અરજદારના પિતાના અવસાન સમયે પ્રવર્તમાન નીતિ અનુસાર યોગ્ય કારણોસરનો હુકમ પસાર કરવા અને તે પછી તુરંત અરજદારને તેની જાણ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૧૦. આ અરજીનો મામલાના ગુણદોષ પર કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યા વિના અને જો સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવનાર હુકમ અરજદારના હક વિરુદ્ધના હોય તો કાયદા અનુસાર યોગ્ય મંચ સમક્ષ તેને પડકારવાની અરજદારની તરફેણમાં સ્વતંત્રતા સાથે આ તબક્કે તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

સિધી બજવણીની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

૫. જો આપણે હકીકતલક્ષી વિકાસ અને ઇતિહાસ પર આવીએ, તો હવે એ સ્પષ્ટ છે કે અરજદારના પિતાનું અવસાન તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ થયું હતું, અરજદારે તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ રહેમરાહે નિમણૂક માટે અરજી કરી છે. તારીખ ૨૧.૦૭.૨૦૦૫ ના રોજ, અરજદારના માતા, સામાવાળાના

સ્વર્ગવાસી કર્મચારીના પત્ની હોવાના નાતે, તેમણે સામાવાળાને એ પણ જણાવ્યું હતું કે તેમનો પુત્ર એસ.એસ.સી. નાપાસ હોવાથી, તેણે રહેમરાહે નિમણૂક યોજના હેઠળ પટાવાળાની જગ્યા માટે અરજી કરી હતી, પરંતુ હવે તેમના પુત્રએ એસ.એસ.સી. ની પરીક્ષા પાસ કરી લીધી છે. જોકે, આવા ખુલાસા પછી પણ, તેમણે તેમની તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૫ ની અરજી અને તેમના પતિના તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ થયેલા મૃત્યુને ધ્યાનમાં રાખીને તેમના પુત્રને પટાવાળા તરીકે નીમવા માટે નમ્રતાપૂર્વક પ્રાર્થના કરી છે. સામાવાળા કોઈ કાર્યવાહી કે પગલાં લેવામાં અથવા અરજદારને નીમવાનો ઇનકાર કરવામાં પણ નિષ્ફળ ગયા છે અને, તેથી, એવું જણાય છે કે અરજદારે સામાવાળાને વારંવાર યાદ અપાવ્યું હતું પરંતુ છેલ્લે તારીખ ૦૯.૦૩.૨૦૦૭, ૦૪.૦૪.૨૦૦૭ અને ૨૪.૦૪.૨૦૦૭ ના રોજ યાદ અપાવ્યું હતું. આવી વારંવારની યાદ અપાવવાના જવાબમાં, હવે પ્રથમ વખત, સામાવાળા તેમના સ્વર્ગવાસી કર્મચારીના વિધવા એટલે કે હાલના અરજદારના માતાને સંબોધાયેલા તેમના તારીખ ૦૧.૦૬.૨૦૦૭ ના પત્ર સાથે આગળ આવ્યા છે કે તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૦૫ ના હુકમને અનુસરીને, હવે વર્ગ ૪ માં નિમણૂક માટે ન્યૂનતમ લાયકાત પણ ૧૦ મી પાસ નક્કી કરવામાં આવી છે અને અરજદારે માત્ર ૯ મી ધોરણની પરીક્ષા પાસ કરી હોવાથી, સરકાર દ્વારા તારીખ ૦૬.૦૮.૨૦૦૫ ના રોજ જારી કરાયેલ માર્ગદર્શિકાને ધ્યાનમાં રાખીને, રહેમરાહે નિમણૂક યોજના હેઠળ વર્ગ ૪ ની જગ્યા પર પણ અરજદારને નીમી શકાય નહીં.

૬. તેથી, અરજદાર પાસે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૬૧૫૩ ની ૨૦૦૭ વાળી દાખલ કરીને આવા નિર્ણયને પડકારવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી, જેનો નિર્ણય ઉપર પેરા ૩ માં ટાંકવામાં આવ્યો છે. આવો તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ નો નિર્ણય, હવે એ સ્પષ્ટ કરે છે કે સામાવાળાએ નીતિના આધારે રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે અરજદારના કેસ પર વિચારણા કરવી જરૂરી છે, જે તેમના પિતાનું અવસાન થયું તે સમયે અને રહેમરાહેના ધોરણે આવી નિમણૂક માટે અરજદારે અરજી કરી તે તારીખે પ્રવર્તમાન હતી અને, તેથી, આ હાઈકોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે વ્યવહારિક રીતે સામાવાળાને કાયદા અનુસાર અને અરજદારના પિતાના અવસાન સમયે પ્રવર્તમાન નીતિ અનુસાર આવા હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી ૩ મહિનાની અંદર યોગ્ય કારણોસરનો હુકમ પસાર કરવા અને તે પછી તુરંત અરજદારને તેની જાણ કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો, જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે જો સદર હુકમ અરજદારના અધિકારની વિરુદ્ધનો હોય તો અરજદાર તેને પડકારવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે. આવા નિર્દેશ માટે, વ્યવહારિક રીતે કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના કેટલાક નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે, જે આવા તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના હુકમમાં ટાંકવામાં આવ્યા છે અને, તેથી, એવું કહી શકાય નહીં કે આવો નિર્દેશ અયોગ્ય અથવા અનાવશ્યક હતો. ગમે તે રીતે, જ્યારે સામાવાળા દ્વારા આવા નિર્દેશોને પડકારવામાં આવ્યા નથી ત્યારે હવે એ સ્પષ્ટ થાય છે કે તેમણે તેના સાચા પરિપ્રેક્ષ્યમાં આવા નિર્દેશોનું પાલન કરવાનું રહે છે.

૭. એવું જણાય છે કે આવા નિર્દેશોને અનુસરીને, સામાવાળાએ તેમના તારીખ ૦૫.૧૨.૨૦૦૭ ના પત્ર દ્વારા અરજદારના માતા પાસેથી કેટલીક માહિતી માંગી હતી અને બદલામાં અરજદારે સામાવાળાને જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. પરંતુ દુર્ભાગ્યવશ તારીખ ૦૫.૧૨.૨૦૦૭ ના પત્ર દ્વારા આવી માહિતી માંગતી વખતે, સામાવાળાએ હવે મનસ્વી રીતે વર્તન કર્યું છે અને તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના કચેરી હુકમ પર આધાર રાખીને સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૧૫૩ ની ૨૦૦૭ માં તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદા અને હુકમના નિર્દેશોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે તેઓ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫ ના મહિનામાં જ્યારે તેમના કર્મચારીનું અવસાન થયું હતું અને જ્યારે અરજદારે રહેમરાહે નિમણૂક માટે અરજી કરી હતી ત્યારે અમલમાં રહેલી યોજના મુજબ ફાઇલ પ્રોસેસ કરવા માટે બંધાયેલા છે. એ અવિવાદિત હકીકત છે કે ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫ માં સામાવાળા દ્વારા તેમના તારીખ ૦૫.૧૨.૨૦૦૭ ના પત્ર દ્વારા માંગવામાં આવ્યા મુજબની માહિતી મંગાવવાની આવી કોઈ જરૂરિયાત નહોતી. તેથી અરજદાર દ્વારા આવી માહિતીના ખુલાસાના આધારે હકીકતલક્ષી વિગતોને ધ્યાનમાં લીધા વિના મૂળભૂત રીતે આવી માહિતી મંગાવવી પોતે જ સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ વિરુદ્ધ છે જે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને અનુસરીને અમલમાં છે જેનો ઉલ્લેખ તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદામાં કરવામાં આવ્યો છે, જે ઉપર ટાંકવામાં આવ્યો છે. તેના દ્વારા માહિતી માંગ્યા પછી, જે અરજદાર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવી હતી, હવે સામાવાળા તેમના આક્ષેપિત તારીખ

૦૯.૦૫.૨૦૦૮ ના હુકમથી આગળ આવ્યા છે એટલે કે તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદાની તારીખથી ૧૧ મહિના પછી, જોકે તેમણે આવા ચુકાદાની તારીખથી ત્રણ મહિનામાં નિર્ણય લેવાનો હતો, કે અરજદાર રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે હકદાર નથી.

૭.૧ અરજદારની આવી વિનંતીને નાંજૂર કરવા માટે, હવે શૈક્ષણિક લાયકાતના અગાઉના આધાર ઉપરાંત કે અરજદારે એસ.એસ.સી. ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો નથી, એક નવો આધાર આગળ મૂકવામાં આવ્યો છે કે તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના પરિપત્રને અનુસરીને જ્યારે ચકાસણી કરવામાં આવી ત્યારે એવું જાણવા મળ્યું કે અરજદારની આર્થિક સ્થિતિ જીવવા માટે પૂરતી છે અને, તેથી, તેઓ રહેમરાહે નિમણૂક માટે હકદાર નથી. આ હેતુ માટે, સી.પી.એફ., ગ્રેયુઇટી, ઇન્સ્યોરન્સ યોજના અને અરજદારના માતાની અન્ય મિલકતોની રકમને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી.

૭.૨ અરજદારના માતા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને, ત્યારબાદ સામાવાળા દ્વારા પણ નકારવામાં આવી છે અને પુષ્ટિ કરી છે કે તેઓ તેમના નિર્ણયને વળગી રહેશે જે આવી અરજીમાં પડકાર હેઠળ છે.

૮. અહીં નોંધાયેલી હકીકતલક્ષી વિગતો સ્પષ્ટ કરે છે કે સામાવાળાએ તેમના તારીખ ૦૯.૦૫.૨૦૦૮ ના હુકમથી અરજદાર દ્વારા રહેમરાહે નિમણૂકની વિનંતીને નાંજૂર કરતી વખતે મનસ્વી રીતે વર્તન કર્યું છે, એટલા માટે કે, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો દ્વારા સમર્થિત તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદા

અને હુકમ દ્વારા, સામાવાળાએ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫ ના મહિનામાં અમલમાં રહેલી યોજના મુજબ અરજદારની અરજી પર વિચારણા કરવી જરૂરી છે અને તે સંબંધિત સમયે શૈક્ષણિક લાયકાત માટે કે વર્ગ ૪ કેડર માટે પણ, એસ.એસ.સી. નો ન્યૂનતમ અભ્યાસ ફરજિયાત છે અને આવા અરજદારની નોકરીની વાસ્તવિક જરૂરિયાત પર વિચાર કરતી વખતે ગ્રેયુદ્ધટી અને અન્ય નિવૃત્તિના લાભો ધ્યાનમાં લેવા માટેના કોઈ માપદંડ ન હતા. તેથી, વ્યવહારિક રીતે સામાવાળાએ અરજદારને વર્ગ ૪ માં પટાવાળા તરીકે નીમવાના રહે છે, જોકે તેમણે સંબંધિત સમયે લાગુ પડતી નીતિ અને યોજનાના આધારે ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫ ના મહિનામાં પરીક્ષા પાસ કરી છે, અને તે અસર માટે વિશિષ્ટ નિર્દેશો છે, સામાવાળાએ તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના સરકારી ઠરાવ પર આધાર રાખ્યો છે અને તેના દ્વારા સામાવાળાએ વ્યવહારિક રીતે અદાલતનો અનાદર નહીં તો ઓછામાં ઓછું પરિષ્ઠ મંચ સમક્ષ આવા હુકમને પડકાર્યા વિના અને આ અદાલતને આવી નિકાલ થયેલી બાબતમાં પણ જણાવ્યા વિના કે અદાલતના નિર્દેશને ધ્યાનમાં લીધા વિના તેઓ કેટલાક સરકારી ઠરાવના કારણે બાબતમાં આગળ વધવા માટે અસમર્થ છે કારણ કે આવો ઠરાવ પડકાર હેઠળ નથી, અદાલતના હુકમની અનાજ્ઞા કરી છે. જોકે, આ પછીની ચર્ચા સ્પષ્ટ કરશે કે આવા નવા ઠરાવને પડકારવાની કોઈ જરૂર નથી કારણ કે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે વારંવાર અને તાજેતરમાં પણ પુનઃપુષ્ટિ કરી છે કે ચોક્કસ વર્ષની યોજના હેઠળ રહેમરાહે

નિમણૂકના દાવા પર રહેમરાહે નિમણૂક માટેના દાવા પછી અમલમાં આવેલી ત્યારબાદની યોજનાના આધારે નિર્ણય કરી શકાય નહીં.

૯. વર્તમાન કેસમાં, એ અવિવાદિત હકીકત છે કે અરજદાર દ્વારા રહેમરાહે નિમણૂક માટેનો દાવો ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫ ના મહિનામાં હતો જ્યારે તેનો અસ્વીકાર તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ની યોજના પર આધારિત હતો. તેના દ્વારા, જ્યારે સામાવાળાએ આ વિષય પરના તારીખ ૧૦.૦૩.૨૦૦૭ ના સરકારી ઠરાવ પર આધાર રાખવાનો હોય ત્યારે આવી અરજી મંજૂર કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી; જેની નકલ અરજી સાથે પાના ૩૪ (એનેક્ષર આઈ) પર રજૂ કરેલ છે. આવા ઠરાવની પરામર્શ પુષ્ટિ કરે છે કે સરકારે સ્વર્ગવાસી સરકારી કર્મચારીના આશ્રિતને રહેમરાહે નિમણૂક આપવાનું નક્કી કર્યું છે કારણ કે આવા ઠરાવ/યોજનામાં આવકના દાવા અંગે કોઈ મર્યાદા ન હતી અને જ્યાં સુધી વર્ગ ૪ માં નિમણૂકનો સંબંધ છે, જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત માત્ર ૯ મી ધોરણની પરીક્ષા પાસ કરવા સુધીની જ હતી અને તે માત્ર વર્ગ ૩ માટે જ હતું જ્યાં એસ.એસ.સી. પાસ ઉમેદવારને લાયક બનાવવામાં આવ્યા હતા. તેથી, વર્તમાન કેસમાં, જ્યારે અરજદારે વર્ષ ૨૦૦૫ માં અરજી કરી હતી એટલે કે તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના ઠરાવ/યોજના પહેલાં, જોકે તેઓ વર્ગ ૩ માં પણ નીમવા માટે હકદાર છે કારણ કે એસ.એસ.સી. પરીક્ષા પાસ કરી લીધી છે જ્યારે તેમને પટાવાળા તરીકે વર્ગ ૪ માં નીમવા માટે વિનંતી કરવામાં આવે છે, ત્યારે એ જાણીને આશ્ચર્ય થાય છે કે રહેમરાહેના ધોરણે પટાવાળા તરીકે અરજદારને

નીમવા માટે આવી સ્પષ્ટ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લીધા વિના, સામાવાળા તારીખ ૦૧.૦૬.૨૦૦૭ સુધી કોઈ પગલાં લેવામાં નિષ્ફળ ગયા છે.

૧૦. રહેમરાહે નિમણૂકના વિષય પર તારીખ ૦૭.૦૮.૨૦૦૨ નો એક અન્ય પરિપત્ર હતો પરંતુ તે માત્ર આશ્રિત પરિવારના સભ્યોની વ્યાખ્યા અંગે જ હોવાથી અને જ્યારે આવો ઠરાવ / પરિપત્ર શૈક્ષણિક લાયકાત કે નિવૃત્તિના લાભો અને મિલકતને ધ્યાનમાં લેવા વિશે કશું જ બોલતો નથી ત્યારે સામાવાળા પાસે આવા કોઈ પણ આધારે અરજદારને રહેમરાહે નિમણૂક નકારવાનું કોઈ કારણ નથી જે કુદરતમાં તુરંત અને મનસ્વી સિવાય કંઈ નથી. તેના દ્વારા જોકે હવે હકીકતો અને સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે, સામાવાળાએ જવાબ પરનું તેમનું સોગંદનામું ફાઈલ કરીને અરજીનો વિરોધ કર્યો છે, જેમાં એ જ પુનરાવર્તનની દલીલ કરી છે કે તેમણે તારીખ ૦૬.૦૮.૨૦૦૫ ના પત્ર અને પરિપત્ર પર કાર્યવાહી કરી છે જે કહે છે કે આવી નિમણૂક માટે ન્યૂનતમ શૈક્ષણિક લાયકાતમાં સુધારો તમામ પેનિંગ કેસોને લાગુ કરવાનો છે અને, તેથી, તેમણે વર્તમાન કેસમાં તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના પરિપત્રની જોગવાઈઓ લાગુ કરી છે. જોકે, તે અગાઉની સ્થિતિ હતી એટલે કે તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદા પહેલાની, જેમાં સામાવાળાને જૂની યોજના લાગુ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ દુર્ભાગ્યવશ સામાવાળાએ તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ની નવી યોજના લાગુ કરી છે અને જવાબ પરના સોગંદનામામાં એ જ વાર્તાની દલીલ કરી છે કે આવી નવી યોજનાના કારણે જ્યારે અરજદારનો પરિવાર મિલકત અને અન્ય નિવૃત્તિ

લાભોમાંથી નાણાકીય લાભો મેળવી રહ્યો છે, ત્યારે અરજદાર રહેમરાહે નિમણૂક માટે હકદાર નથી.

૧૧. દુર્ભાગ્યવશ, સામાવાળા એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે તેઓ ઘડિયાળના કાંટાને પાછળ તરફ ફેરવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, એટલા માટે કે, તેમની તમામ રજૂઆતોને હાઇકોર્ટ દ્વારા વિવિધ બાબતોમાં વારંવાર નકારવામાં આવી છે અને ત્યારબાદ નવા દાવાઓમાં તેઓ ફરીથી એ જ સ્ટેન્ડ લઈ રહ્યા છે અને તેના દ્વારા કોઈ માન્ય કારણો વિના દાવેદારોને અદાલતમાં ઢસડી રહ્યા છે. તેથી પ્રત્યુત્તર સોગંદનામામાં અરજદારે હવે મહેબૂબભાઈ એમ. સંઘોધ વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વચ્ચેની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૮૪૭ ની ૨૦૦૭ માં તારીખ ૦૧.૦૪.૨૦૦૮ ના નિર્ણય અને ડેપ્યુટી એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર વિ. મહેબૂબભાઈ એમ. સંઘોધ વચ્ચેની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૮૪૭ ની ૨૦૦૭ માં એલ.પી.એ. નં. ૧૩૫૬ ની ૨૦૦૭ માં તારીખ ૨૭.૦૭.૨૦૦૭ ના ચુકાદાનો વિશિષ્ટ ખુલાસો કર્યો છે, જેના દ્વારા હવે આ હાઇકોર્ટની ડિવિઝન બેંચે પણ પુષ્ટિ કરી છે કે જ્યારે રહેમરાહે નિમણૂક એ આધારે નકારવામાં આવી હતી કે અરજદાર એસ.એસ.સી. પાસ ન હતા, જે તારીખે તેમણે અરજી કરી હતી ત્યારે તેઓ એસ.એસ.સી. પાસ હોવા જોઈએ તેવી શરતો ન હતી અને તે માત્ર તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૦૫ ના રોજ હતું જ્યારે સરકારે એવા વ્યક્તિઓને પણ રહેમરાહે નિમણૂક મંજૂર કરવા માટે માર્ગદર્શિકા આપી હતી જેઓ અરજદાર દ્વારા ફાઈલ કરાયેલી બાંહેધરી પર પણ એસ.એસ.સી. પાસ

નથી કે જો તેમને નોકરીની ઓફર કરવામાં આવે તો તેઓ ૧૦ મી ધોરણની પરીક્ષા પાસ કરશે, રોજગારદાતાને તે કેસમાં અરજદાર દ્વારા દાવો કરાયા મુજબ તેમને વર્ગ ૪ તરીકે નિમણૂકની ઓફર કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે હાલના અરજદારની સ્થિતિ તેના કરતાં ઘણી સારી છે. અરજદારે ૨૦૦૯ ની એસ.સી.એ. નં. ૭૦૧ માં તારીખ ૦૯.૦૩.૨૦૦૯ ના ચુકાદાને પણ રેકૉર્ડ પર રાખ્યો છે જેમાં સંબંધિત સમયે લાગુ પડતી આ સંબંધિત યોજના પર વિચાર કરીને આ નામદાર કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે આવક મર્યાદાને ધ્યાનમાં રાખીને રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટેની અરજીને નાંજૂર કરતા સરકારના હુકમને રદ અને બાતલ કર્યો હતો અને સામાવાળાને રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક માટે અરજદારના કેસ પર પુનઃવિચારણા કરવા અને બે મહિનાની અંદર યોગ્ય હુકમ પસાર કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. આમ કરતી વખતે અદાલત એ હકીકત પર પણ આધાર રાખી રહી છે કે સંબંધિત સમયે જ્યારે અદાલત સમક્ષના અરજદારે રહેમરાહે નિમણૂક માટે અરજી રજૂ કરી હતી તે સમયે કોઈ આવક મર્યાદા ન હતી અને, તેથી, સામાવાળાએ આવા આધારે આવી અરજી રદ કરવી જોઈતી નહોતી. આવો નિર્ણય લેતી વખતે કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે ૨૦૦૮ ની ૩૮ તેમજ ૨૦૦૭ ની ૧૬૮૨૬ માં નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે કારણ કે તારીખ ૧૦.૦૩.૨૦૦૦ ના સરકારી ઠરાવને અનુસરીને આવક મર્યાદા દૂર કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૭ ના સરકારી ઠરાવ દ્વારા તેને ફરીથી સમર્થન

આપવામાં આવ્યું હતું. તેથી આ બે સરકારી ઠરાવ વચ્ચેના દાવાઓને આવકના આધારે નાકારી શકાય નહીં.

૧૨. અરજદારે તેમની એસ.એસ.સી. પરીક્ષાનું પરિણામ પણ રેકૉર્ડ પર રાખ્યું છે જે તેમણે વર્ષ ૨૦૦૬ માં પાસ કરી લીધું છે. અરજદારે તેમના પિતાની જમીન સંપાદન કરવા અંગેના હુકમો પણ રેકૉર્ડ પર રાખ્યા છે જેના માટે સામાવાળા દ્વારા તેમની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. તેથી, જ્યાં સુધી રેકૉર્ડનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી સામાવાળાના એ સ્ટેન્ડને સમર્થન આપવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી કે તેમણે તારીખ ૨૭.૦૬.૨૦૦૭ ના ચુકાદા અને હુકમનું પાલન કેમ કર્યું નથી.

૧૩. તેમના દાવાના સમર્થનમાં સામાવાળા માટે વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જાની નીચે મુજબના ટાંચણો પર આધાર રાખી રહ્યા છે:

(૧) સંતોષ કુમાર દુબે અને સ્ટેટ ઓફ ઉત્તર પ્રદેશ અને અન્ય વચ્ચે

૨૦૦૯ (૬) એસસીસી ૪૮૧

(૨) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા અને રાજ કુમાર વચ્ચે ૨૦૧૦ (૧૧)

એસસીસી ૬૬૧

(૩) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા અને સૂર્ય નારાયણ ત્રિપાઠી વચ્ચે ૨૦૧૪

(૩) સ્કેલ ૫૩૬

૧૩.૧ આવા તમામ નિર્ણયોનો સારાંશ અને તત્વ એ અસરનો છે કે રહેમરાહે નિમણૂક એ એક છૂટછાટ છે અને અધિકાર નથી અને, તેથી,

રોજગારદાતા પોતાની નીતિઓ, નાણાકીય ક્ષમતા અને જગ્યાઓની ઉપલબ્ધતાના આધારે કોઈ પણ સમયે યોજના બંધ કરી શકે છે અથવા યોજનામાં ફેરફાર કરી શકે છે. વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જાનીએ ઉપર સંદર્ભિત ચુકાદાઓમાંથી કેટલાક પેરા વાંચી સંભળાવ્યા છે પરંતુ ઉપર મુજબની ચર્ચા સ્પષ્ટ કરે છે કે આવા તમામ અવલોકનો કોઈ ઉપયોગના નથી કારણ કે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા તાજેતરના નિર્ણયના કારણે અને ખાસ કરીને સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને ભવિષ્યમાં આવા કોઈ નિર્ણય દ્વારા રેશિયો લાગુ કરતી વખતે ઈન્દ્રા સાહની વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, એઆઈઆર ૧૯૯૩ એસસી ૪૭૭ પર રિપોર્ટ થયેલ કેસમાં નવ ન્યાયાધીશોની બેંચ દ્વારા અવલોકન કરાયા મુજબ, જેમાં સમાનતાના સિદ્ધાંતના સિદ્ધાંત પર વિચાર કરતી વખતે, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે લાંબા સમયથી ચાલી આવતા કાયદાનો આદર કરવાનો રહે છે (એઆઈઆર ના હેડ નોટ 'સી' ૨૬ અને ૨૬એ). જ્યારે એવું જણાવવામાં આવે છે કે સુસંગતતા અને મહત્વ ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે અને કાયદામાં ચોક્કસપણે, સાતત્ય અને નિરંતરતા અત્યંત ઈચ્છનીય લક્ષણો છે અને જે નિર્ણય ટકી રહ્યો છે અને અગાઉ ક્યારેય શંકાસ્પદ રહ્યો નથી તેને આદર આપવામાં આવે છે. તેના દ્વારા, જ્યારે અન્ય દૃષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરતા સંખ્યાબંધ કેસો હોય, ત્યારે અલગ દૃષ્ટિકોણની પુષ્ટિ કરતા કેસને ચોક્કસપણે અણગણારી શકાય છે. આવા સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લીધા વિના સંતોષ દુબે (સુપ્રા) ના કેસનો સંદર્ભ સ્પષ્ટ કરે છે કે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ

વિષયને અણગણારીને પ્રવર્તમાન નિયમો અનુસાર નિર્ણય લીધો છે અને, તેથી, એ સિદ્ધાંત લાગુ કરવો કે દાવાની તારીખે લાગુ પડતો નિયમ અથવા યોજના એ તમામ કેસોના ન્યાયિક હુકમનું પરિણામ છે અને, તેથી, માત્ર ઉપર સંદર્ભિત ત્રણ કેસોમાં કેટલાક કેસો રદ કરવાના પરિણામના કારણે, એવું કહી શકાય નહીં કે હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લીધા વિના રહેમરાહે નિમણૂક માટેની તમામ અરજીઓમાં, અરજદાર તેના માટે હકદાર હોય તો પણ રહેમરાહે નિમણૂક માટેનો હુકમ થઈ શકે નહીં.

૧૪. તેની સામે અરજદાર કાનરા બેંક અને અન્ય વિ. એમ. મહેશ કુમાર, (૨૦૧૫) ૭ એસસીસી ૪૧૨ પર રિપોર્ટ થયેલ કેસમાં નિર્ણય પર આધાર રાખી રહ્યા છે જેમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે આ વિષય પરના ૧૫ જેટલા અગાઉના ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપ્યા પછી ઠરાવ્યું છે કે, રહેમરાહે નિમણૂકની યોજનાનો હેતુ મૃત્યુ પામેલા કર્મચારીઓના આશ્રિતોને મદદ કરવાનો અને આવકની અચાનક અછતના કારણે નાણાકીય પરિસ્થિતિમાંથી બહાર આવવાનો છે. પરંતુ ચોક્કસ વર્ષની રહેમરાહે નિમણૂકના દાવા પર દાવો કર્યા પછી અમલમાં આવેલી ત્યારબાદની યોજનાના પ્રકાશમાં નિર્ણય કરી શકાય નહીં. પરિપત્ર વહીવટી અથવા કારોબારી હુકમ હોવાથી અગાઉના પરિપત્ર મુજબ એકત્રિત થયેલા અધિકારને છીનવી લેવા માટે ભૂતકાળની અસર ધરાવી શકે નહીં. એવું પણ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કુટુંબ પેન્શન મંજૂર કરવા કે ટર્મિનેશન લાભો ચૂકવવાની બાબતને રોજગારી પૂરી પાડવાના વિકલ્પ તરીકે ગણી શકાય નહીં. તેના દ્વારા

બેંક દ્વારા કરવામાં આવેલી તમામ પ્રાર્થનાઓ ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને બેંકને સંબંધિત કર્મચારીના મૃત્યુ સમયે અમલમાં રહેલી યોજના મુજબ અરજદારના કેસ પર વિચારણા કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આ ચોક્કસપણે સામાવાળા દ્વારા ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલા તમામ વિવાદોનો અંત લાવશે. તેથી વ્યવહારિક રીતે અરજી મંજૂર કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી.

૧૫. જોકે, દલીલો અને ચર્ચાના સમયગાળા દરમિયાન, સામાવાળા તારીખ ૦૬.૧૨.૨૦૧૬ ના અન્ય સોગંદનામા સાથે આગળ આવ્યા છે જેની સાથે હવે તારીખ ૦૫.૦૭.૨૦૧૧ અને ૦૭.૦૪.૨૦૧૬ ના પરિપત્રને જોડેલ છે જેના દ્વારા હવે સરકારે ઉચક વળતરની રકમ આપીને રહેમરાહે નિમણૂકની તેની યોજના બદલી છે જે શરૂઆતમાં ન્યૂનતમ રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦/- હતી પરંતુ હવે વધીને રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦/- થઈ ગઈ છે અને, તેથી, વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી જાની દ્વારા એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે સામાવાળા પાસે અરજદારને વર્ગ ૪ કેડરમાં પણ સમાવી શકાય તેવી કોઈ જગ્યા ઉપલબ્ધ ન હોવાથી તેમના જણાવ્યા મુજબ દાવો કરાયા મુજબની રહેમરાહે નિમણૂકના બદલે અરજદારને ઉચક વળતરની રકમ આપવી યોગ્ય રહેશે.

૧૬. ઉપરોક્ત ચર્ચાના સંદર્ભમાં સ્તિજીથ વિ. ડેપ્યુટી ડિરેક્ટર, એઆઈઆર ૨૦૧૨ એસસી ૨૬૬૫ પર રિપોર્ટ થયેલ કેસમાં નિર્ણયને યાદ કરવો યોગ્ય રહેશે જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે જગ્યાની ઉપલબ્ધતાને અરજી કરવા સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, જોકે તે કેસમાં હકીકતલક્ષી વિગતો અલગ હતી.

૧૭. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૩૬૨૨/૨૦૧૫ માં ધીરેન્દ્રભાઈ ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ વિ. ગુજરાત સ્ટેટ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશનના કેસમાં તારીખ ૦૮.૦૯.૨૦૧૬ ના ચુકાદાનો સંદર્ભ જરૂરી છે જેમાં તાજેતરમાં આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે એવું સ્ટેન્ડ લીધું છે કે અરજદાર માટે કોઈ પણ વિકલ્પ પસંદ કરવાનું ખુલ્લું રહેશે એટલે કે યોજના મુજબ એક્સ ગ્રેસિયા ઉચક વળતરનો એક અને જ્યારે નિગમ દ્વારા તે કેસમાં વિશિષ્ટ યોજના પર વિચારણા કરીને સત્તાધિકારી દ્વારા જગ્યાઓ ભરવાની હોય ત્યારે ખાલી જગ્યાઓમાંથી ૩૩% અનામતનો બીજો વિકલ્પ, અરજદારને બે મહિનાની અંદર કોઈ પણ વિકલ્પ પસંદ કરવા અને સામાવાળાને અરજી કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૧૮. જોકે, અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલશ્રીએ યોગ્ય રીતે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે આવા તારીખ ૦૫.૦૭.૨૦૧૧ અને ૦૭.૦૪.૨૦૧૬ ના ઠરાવ આવી ઠરાવની તારીખે પેન્ડિંગ અરજી કે દાવાના સંદર્ભમાં છે, જ્યારે વર્તમાન કેસમાં, અરજદારના દાવાને સામાવાળા દ્વારા પહેલેથી જ મનસ્વી અને ગેરકાયદેસર રીતે અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. અહીં નોંધાયેલી વિગતો અને કારણોસર આવી રજૂઆતમાં તથ્ય છે. તેથી, આવો તારીખ ૦૫.૦૭.૨૦૧૧ નો ઠરાવ વર્તમાન કેસમાં લાગુ પડશે નહીં.

૧૯. જ્યાં સુધી આવી મુકદ્દમાબાજી પછી નિમણૂકની પદ્ધતિનો સંબંધ છે, અરજદાર નીચે મુજબના નિર્ણયો પર આધાર રાખી રહ્યા છે:

(૧) મનોજ મનૂ અને અન્ય વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય,
(૨૦૧૩) ૧૨ એસસીસી ૧૭૧ પર રિપોર્ટ થયેલ

(૨) શશિધર રેડ્ડી સૂરા વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્રપ્રદેશ, (૨૦૧૪) ૨
એસસીસી ૧૫૮ પર રિપોર્ટ થયેલ

(૩) સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૨૮૨ ની ૨૦૧૧ માં મિસ.
સિવિલ એપ્લિકેશન (રિવ્યુ માટે) નં. ૩૩૯૭ ની ૨૦૧૫ માં તારીખ
૨૬.૦૭.૨૦૧૬ ના અનરિપોર્ટેડ ચુકાદામાં પટેલ રાકેશકુમાર ધરમદાસ
વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત

૧૯.૧ ઉપરોક્ત ટાંચણ કરેલા તમામ કેસોનો સારાંશ અને તત્વ એ
અસરનો છે કે આવા તમામ કેસો જ્યાં અરજદાર લાંબી મુકદ્દમાબાજી પછી
નિમણૂક માટે હકદાર બને છે, જોકે આવા અરજદાર નિમણૂક માટે તેમની
હકદારીની તારીખથી સિનિયોરિટી મેળવશે, તે નાણાકીય લાભ વિના એટલે કે
આ તમામ સમયગાળા માટે પગારના બાકી લેણાં વિના ભૂતકાળની અસરથી છે,
કારણ કે આવા અરજદારો આ તમામ સમયગાળા માટે કામ કરી રહ્યા નથી.

૨૦. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યારે સામાવાળા
દ્વારા વિવિધ ઠરાવોનો આશ્રય લઈને અને તે પણ આવા ઠરાવને ભૂતકાળની
અસર આપીને અરજદાર માટે રહેમરાહે નિમણૂકના દાવાની તારીખે લાગુ પડતી
યોજનાને ન વળગી રહેવામાં સ્પષ્ટ મનસ્વીપણું છે, હવે જ્યારે એ સ્પષ્ટ થઈ ગયું
છે કે રહેમરાહે નિમણૂકના દાવા પર દાવાની તારીખે લાગુ પડતી હોય તેવી

યોજનાના આધારે વિચારણા કરવાની રહે છે અને જ્યારે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ પુષ્ટિ કરી છે કે આવી યોજના લાગુ કરતી વખતે, કુટુંબ પેન્શન અથવા નિવૃત્તિ લાભની રકમને રહેમરાહે નિમણૂકના વિકલ્પ તરીકે ગણી શકાય નહીં, ત્યારે આવી અરજી ફગાવી દેવાનું કોઈ કારણ નથી અને, તેથી, રહેમરાહેના ધોરણે નિમણૂક મેળવવાના અધિકારનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી પ્રાર્થના કર્યા મુજબ તેને મંજૂર કરવાની જરૂર છે જ્યારે અન્ય લાભોનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, ઉપર સંદર્ભિત નિર્ણયોનું પાલન કરવાનું રહે છે.

૨૧. તેથી, આ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. તેના દ્વારા એનેક્ષર G તરીકે તારીખ ૦૯.૦૫.૨૦૦૮ નો આક્ષેપિત હુકમ અને એનેક્ષર H મુજબ તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૦૯ નો હુકમ રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે. સામાવાળાએ તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૫ ના રોજ પિતાના અવસાનના કારણે તે તારીખે અસ્તિત્વમાં રહેલી રહેમરાહે નિમણૂકની નીતિના આધારે મે ૨૦૦૮ ના મહિનાથી એટલે કે રહેમરાહેના ધોરણે તેમના દાવાને અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો ત્યારથી ભૂતકાળની અસરથી અરજદારને નિમણૂક આપવા માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરવાની રહેશે. આમ જ્યાં સુધી સિનિયોરિટી અને સ્કેલનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી નિમણૂકની અસર ભૂતકાળથી આપવામાં આવે છે. જોકે, અરજદારને મે ૨૦૦૫ થી નિમણૂકની તારીખ સુધીના સમયગાળા માટે પગાર ચૂકવવામાં આવશે નહીં કારણ કે તેમણે આવા સમયગાળા માટે કામ કર્યું નથી. સામાવાળાએ ભૂલ વિના ત્રણ મહિનાની અંદર ઉપરોક્ત નિર્દેશોનો અમલ કરવા માટે જરૂરી કાર્યવાહી

કરવાની રહેશે. અરજી ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ તદનુસાર આત્યંતિક કરવામાં આવે છે.

(એસ. જી. શાહ, ન્યાયમુર્તિશ્રી)

વિષય: રહેમરાહે નિમણૂક માટે દાવાની તારીખે અમલમાં રહેલી નીતિ મુજબ વિચારણા કરવાની હકદારી અંગેનો નિર્ણય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.